

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 1/2023
31.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Драгана Ђукановића и др., због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгана Ђукановића, адвоката Мирка Стефановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К – По1 119/20 од 24.02.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 – По1 14/22 од 02.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгана Ђукановића, адвоката Мирка Стефановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр.119/20 од 24.02.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 14/22 од 02.12.2022. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 бр.119/20 од 24.02.2022. године, поред окривљеног Марка Бојића, окривљени Драган Ђукановић, оглашен је кривим да је извршио кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју се урачунава време проведено на задржавању дана 30.06.2020. године и изречена му је мера безбедности одузимање предмета прецизно наведених у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1- По1 14/22 од 02.12.2022. године, делимично су усвојене жалбе окривљеног Драгана Ђукановића и његовог браниоца, адвоката Оливере Поповић Јадранин и пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 119/20 од 24.02.2022. године је преиначена само у односу на окривљеног Драгана Ђукановића у погледу начина извршења казне, тако што је Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал одредило да ће се окривљеном Драгану Ђукановићу са личним подацима као у изреци првостепене пресуде казна затвора у трајању од једне године на коју је осуђен пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 119/20 од 24.02.2022. године, за кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује без електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који одређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да се остатак казне затвора изврши у Заводу за извршење казне затвора. Жалба тужиоца за организовани криминал, браниоца окривљеног Марка Бојића, адвоката Милана Бурића и жалбе окривљеног Драгана Ђукановића и његовог браниоца адвоката Оливере Поповић Јадранин у преосталом делу су одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Драгана Ђукановића, адвокат Мирко Стефановић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, пресуду другостепеног суда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгана Ђукановића, адвоката Мирка Стефановића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Драгана Ђукановића, адвокат Мирко Стефановић, наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која се огледа у томе што у пресуди другостепеног суда нема битних обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне

границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. у вези члана 33. Кривичног законика (КЗ), односно нема противправности, умишљаја и кривице, нити доказа о прибављању противправне имовинске користи окривљеног Драгана Ђукановића, на који начин је повређен кривични закон будући да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело. Појашњавајући истакнуту повреду бранилац указује да је суд погрешно оценио да постоје елементи кривичног дела из члана 350. став 2. КЗ, јер да би предметно дело постојало није довољан само недозвољен транзит као радња извршења кривичног дела, већ је потребно да постоји и субјективно обележје кривичног дела (умишљај и намера за извршење овог кривичног дела). Осим тога, по наводима браниоца, судови погрешно закључују да је код окривљеног Драгана Ђукановића постојала свест и воља да заједнички делује са Марком Бојићем те не постоји саизвршилаштво у смислу члана 33. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Драгана Ђукановића, суд оцењује као неосноване.

Кривично дело недозвољени прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног законика, чини онај ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољен прелаз границе Србије или недозвољен боравак или транзит кроз Србију.

Наиме, из списка предмета произлази да је окривљеном Драгану Ђукановићу, стављено на терет да је „у временском периоду од 30.12.2019. године до 31.12.2019. године, заједно са окривљеним Марком Бојићем, у урачунљивом стању, при чему је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан да је његово дело забрањено, као што је хтео његово извршење, у намери прибављања имовинске користи, омогућио за пет миграната недозвољен транзит кроз Србију у циљу недозвољеног преласка државне границе ...“. Тачком 10. изреке првостепене пресуде окривљеном Драгану Ђукановићу стављено је на терет да „у периоду од 30.12.2019. до 31.12.2019. године окривљени Марко Бојић организовао је кријумчарење пет страних држављана-миграната, преко државне границе Србије и Босне и Херцеговине на тај начин што је претходно са НН лицем, договорио проналазак пет миграната заинтересованих за илегално пребацивање у Босну и Херцеговину..такође, у циљу њиховог недозвољеног транзита од територије Београда до територије Узовнице, окривљени Марко Бојић ангажовао је окривљеног Драгана Ђукановића, да користећи свој положај као возач аутобуса Аутопревозника „АА“ ДОО ..., који саобраћа на редовној линији Београд – Љубовија, на полазним перонима Београдске аутобуске станице преузме и у аутобус смести мигранте,...окривљени Драган Ђукановић, по налогу окривљеног Марка Бојића преузео пет миграната и сместио их у аутобус,...након чега им је у својству возача омогућио недозвољен транзит од Београда до територије Општина Љубовија, места Узовница, где је по налозима издатим од стране окривљеног Марка Бојића, претходно дао сигнал мигрантима, тако што је два пута упалио и угасио светла у аутобусу, а затим је код Поште у Узовници зауставио аутобус, након чега су мигранти изашли из аутобуса ... дана 31.12.2019. године, окривљени Марко Бојић оставио је новац у неутврђеном износу сада осуђеном Радоју Ковачевићу, са задатком да исти преда возачу аутобуса окривљеном

Драгану Ђукановићу на име недозвољеног превоза миграната од Београда до места Узовница, Општина Љубовија“.

Из овако описаних радњи окривљеног Драгана Ђукановића произлазе сва обележја, како субјективна (урачунљивост и умишљај окривљеног) тако и објективна (омогућавање недозвољеног транзита кроз Србију за пет миграната) обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 2. КЗ у вези члана 33. КЗ. С обзиром да је окривљени по претходном налогу окривљеног Марка Бојића превезао пет миграната, те учествовао у њиховом недозвољеном транзиту кроз Србију, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, из наведених чињеница у погледу предузимања договорених радњи ради извршења кривичног дела несумњиво произлази да је поступао као саизвршилац, у смислу одредбе члана 33. КЗ, те се његово својство саизвршиоца не доводи у питање наводима захтева браниоца да окривљени није имао свест да заједнички делује са осталим саизвршиоцима, због чега су неоснованим оцењени наводи браниоца да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Даље, у поднетом захтеву бранилац окривљеног Драгана Ђукановића, наводи да је у изреци и образложењу првостепене пресуде потпуно изостала свест о противправности као елемент кривице, нити има доказа да је окривљени Драган Ђукановић суорганизатор, нити је доказано да је постојала намера стицања противправне имовинске користи. Осим тога, нејасно је по наводима браниоца, када је створен заједнички договор и свест о заједничком деловању, истичући да окривљени није могао бити упознат са чињеницом да преузме мигранте јер их он не легитимише, нити може да их спречи у намери да се превезу редовном аутобуском линијом, нити зна имају ли боравак у Србији или не, те је преузимање миграната део свакодневне његове радне обавезе. Такође, бранилац наводи да у побијаним пресудама није доказано код окривљеног Драгана Ђукановића постојање намере прибављања користи, посебно што се изреком првостепене пресуде од окривљеног не одузима никаква имовинска корист, што фактички значи да је није ни било.

Оваквим наводима, бранилац суштински оспорава утврђено чињенично стање, на основу сопствене верзије чињеничног стања изводи закључак о непостојању свести о противправности у превозењу путника и непостојању намере прибављања користи, те тако указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао на чињеницу да кривично дело за које је окривљени оглашен кривим из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ, не спада у кривична дела предвиђена чланом 2. Закона о надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, те самим тим, по налажењу браниоца, Виши суд у Београду – Посебно одељење није надлежан за поступање у овој кривичној ствари, на који начин указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 2) ЗКП.

Поднетим захтевом за заштиту законитости указује се и да је изрека првостепене пресуде неразумљива у погледу времена извршења кривичног дела јер је као време

извршења радње наведен дан 31.12.2019. године када није било никакве активности окривљеног Драгана Ђукановића, на који начин бранилац указује да је учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

По наводима браниоца изнетим у захтеву, у побијаним пресудама нема разлога за закључак да је окривљени Драган Ђукановић у саизвршилаштву са осталим саизвршиоцима извршио дело за које је оглашен кривим, на који начин се указује да је учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Осим тога, бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да су разлози првостепеног суда, којима се објашњава умишљај окривљеног и намера прибављања користи, нејасни и узајамно противречни јер садрже пристанак окривљеног на наступање последице иако је за постојање овог дела неопходан директан умишљај чиме је указао на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 2) и 11), ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из свега напред наведеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Марија Рибарић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић